

mu tedy plat, a ježto proti výši přisouzené částky nebylo námitek, bylo tedy žalobci částku 875 Kč přisouditi a k tomu ještě další částku 280 Kč, kterou odpočítal odvolací soud od svého přisudku prvního soudu jen v mylném předpokladu, že mu přiznal za dotčený plat celkem 1.155 Kč.

Čís. 15263.

Obecní zastupitelstvo jest oprávněno za účinnosti platového zákona se schválením dozorčího úřadu samosprávného (§ 214/ odst. 4 plat. zák.) prominouti zaměstnanci z jiných služeb převzatému při jeho jmenování trvalým obecním zřízencem podle zákona čís. 16/20 Sb. z. a n. čekatelskou dobu i započítati mu službu ztrávenou v jiném zaměstnání (u politického úřadu).

Předpis § 103 mor. ob. zřízení nebyl zrušen předpisem § 212 plat. zák.

Zásah státního úřadu politického podle § 103 mor. ob. zřízení nepřekáží tomu, by se zaměstnanec nedomáhal podle § 24 zák. čís. 16/20 Sb. z. a n. výroku o svém služebním poměru a svých požitcích.

(Rozh. ze dne 5. června 1936, Rv II 174/36.)

Žalobce byl usnesením obecního zastupitelstva ustanoven definitivním zřízencem žalované obce od 1. ledna 1929 na systemisované místo, při čemž mu byla prominuta čekatelská doba a započítána doba, již ztrávil ve státní službě politické. Toto usnesení bylo příslušným okresním úřadem zrušeno proto, že odporuje platovému zákonu čís. 103/26, neboť jím byl porušen předpis § 25, odst. 1 plat. zák. o čekatelství na místo zřízence, jímž může býti ustanoven jen, kdo vykazuje dva roky nepřetržité služby jako plně zaměstnaná síla, žalobce že však nebyl vůbec čekatelem ustanoven, nýbrž hned zřízencem, což je podle § 25, odst. 3 a 4 pro III. platovou stupnici přípustno teprve po 5 letech čekatelské služby. Ani schválení okresního výboru, jenž schválil zařazení žalobcovo do II. platové stupnice zřízenecké 2. stupně s dalším postupem od 1. ledna 1933, nenabyl prý žalobce nějakého práva, poněvadž nezákonná usnesení nemohou vyvolati zákonné účinky. Žalobce domáhá se žalobou, aby bylo zjištěno proti žalované obci, že jest povinna vypláceti mu plat 3. stupně II. platové stupnice zřízenců, tedy hlavně činovného 9.900 Kč ročně a že není oprávněna trvati na vrácení částky 3.389 Kč a srážeti mu z tohoto důvodu z měsíčního služného částku 130 Kč měsíčně. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Jest především třeba rozřešiti předurčující otázku, která jest jádrem tohoto sporu, zda předpis § 212 plat. zák. čís. 103/26 Sb. z. a n. byl

porušen usneseními obecního zastupitelstva žalované obce, jimiž byl žalobce ustanoven definitivním zřízencem, ač nebyl ustanoven čekatelem, a jimiž mu byla do časového postupu započítána předcházející služba celkem 23 měsíců a 22 dní. Dovolací soud uvážil o uvedené otázce takto: Úprava služebních poměrů a požitků obecních zaměstnanců patří do práv vyhrazených obecním zřízením samosprávné působnosti obce (§ 31 mor. obec. zřiz.). V tom směru jest především rozhodnou vůle obecního zastupitelstva, projevená jeho usnesením (srov. rozhodnutí čí. 11557 a 12547 Sb. n. s.). Předpisem § 212, odst. 1 plat. zák. čí. 103/26 Sb. z. a n. byla však volnost uvedené úpravy obmezena potud, že služební požitky a právní nároky zaměstnanců obcí, jakožto veřejnoprávních korporací nesmějí — nehledíc k výjimkám staveným v odst. 2 a 3 § 212 — přesahovati míru jednotlivých druhů platových a služebních práv a nároků státních zaměstnanců stejné nebo rovnocenné kategorie a stejných služebních, jakož i rodinných poměrů. Z toho plyne zásada, že za platnosti zák. čí. 103/26 Sb. z. a n. nesmí obecní zaměstnanec míti rozsáhlejší platová a služební práva a nároky, než obdobný zaměstnanec státní, a to do všech důsledků (srov. nález nejv. správ. soudu čí. 9028 Sb. Bohuslavovy). Pokud jde nejprve o prominutí čekatelství, stanoví sice platový zákon pro zřízence ve státní službě v § 25, odst. 3, že zřízencem může — s výjimkou uvedenou v odst. 5 — býti ustanoven pouze ten, kdo v témže oboru státní správy skutečně ztrávil stanovenou čekatelskou dobu ve zřízenecké kategorii, ve které má býti ustanoven, — ale v odst. 5 se dále praví, že pro zřízence platí obdobně ustanovení o zkrácení a prominutí čekatelské doby, platná podle § 7, odst. 6 pro úředníky. Podle toho jest zkrácení nebo prominutí čekatelské doby jak u státních úředníků, tak i u státních zřízenců zásadně přípustné a může je ze zvláště závažných služebních důvodů povolití vláda k souhlasnému návrhu ústředního úřadu a ministerstva financí. Je-li prominutí čekatelské doby přípustné u státních zřízenců, třebas jen za předpokladů stanovených v § 7, odst. 6 plat. zák., nelze v tom, že obec prominula svému zřízenci čekatelskou dobu, spatřovati přiznání rozsáhlejších služebních práv a nároků, než má obdobný zaměstnanec státní. V §§ 7, odst. 6 a 25, odst. 5 plat. zák. obsažená zvláštní úprava příslušnosti úřadů oprávněných povolití, aby čekatelská doba byla zkrácena nebo prominuta, se vztahuje zřejmě jen na úředníky a zřízence ve státní službě a nelze ji rozšiřovati i na zřízence ve službách obcí, neboť jednak to nelze z § 212 plat. zák. vyčísti a jednak to vyplývá z úvahy, že zkrácení nebo prominutí čekatelské doby závisí na posouzení otázky, zda jsou v tom kterém případě zvláště závažné služební důvody, a že toto posouzení, pokud jde o obecní zaměstnance, nemůže již podle povahy věci příslušetí vládě, ústřednímu úřadu státnímu a ministerstvu financí, jež by závažnost služebních důvodů u obecních zaměstnanců ani nemohly posuzovati, nýbrž jen obcím jako zaměstnavatelkám, pokud se týče dohlédacím úřadům samosprávným ve smyslu § 212, odst. 4 plat. zák. Rovněž započtení předcházející služby v jiném služebním poměru nebo jiném zaměstnání jest u státních zaměstnanců zásadně přípustné podle § 142 plat. zák. Pokud jde o příslušnost úřadů

oprávněných povolití toto započtení, platí tu obdobně totéž, co bylo právě vyloženo o prominutí čekatelské doby. V souzeném případě byl sice žalobce ustanoven obecním zřízencem, ač nebyl čekatelem, a byla mu započítána předcházející služba do doby potřebné pro zvýšení služného, ale stalo se tak na základě usnesení obecního zastupitelstva žalované obce ze dne 1. ledna 1929 a 15. února 1929 a bylo to také schváleno podle § 212, odst. 4 plat. zák. čís. 103/26 Sb. z. a n. okresním výborem v H. jako samosprávným úřadem. Nižší soudy nepochybily tedy po stránce právní, pokud uznaly, že ustanovením žalobce jako zřízence žalované obce, ač nebyl ustanoven čekatelem, a započtením jeho předchozí služby do doby pro zvýšení služného nebyly porušeny předpisy platového zákona, zejména předpis § 212. K dovolatelčím vývodům, že usnesení obecního zastupitelstva byla zrušena zásahem státní moci a že tím pozbylo právního významu i jejich schválení okresním výborem jest připomenouti toto: Jest ovšem správné, že ustanovení § 103 mor. obec. zřiz. o právu státního úřadu politického, zakázati výkon usnesení obecního zastupitelstva i tehdy, upravují-li se jím služební a platové poměry obecních zaměstnanců, nebylo zrušeno předpisem § 212 plat. zák., neboť § 212 tohoto zákona upravuje jen schvalovací činnost samosprávných úřadů dohlédacích v příčině obcí, kdežto § 103 mor. obec. zřiz. se týká dozoru státních úřadů politických nad obcemi jako samosprávnými korporacemi zákazem výkonu usnesení obecního zastupitelstva za účelem ochrany zájmu veřejného. Jde tudíž v obou případech o úřední činnost právní povahy zcela od sebe odlišné (viz násl. nejv. správ. soudu čís. 11574, 11958 a 8683 Sb. Bohuslavovy). Zásah státního úřadu politického podle § 103 mor. obec. zřiz. nemůže však býti na překážku tomu, by se žalobce domáhal na soudě podle § 24 zák. čís. 16/20 Sb. z. a n. výroku o svém služebním poměru a o svých služebních požitcích. Zákaz výkonu, vydaný státním úřadem politickým, jest sice účinný proti žalované obci, ale jen do té doby, dokud nebude jinak rozhodnuto příslušným soudem na základě podané žaloby, neboť zákazem výkonu usnesení obecního zastupitelstva byla sice vázána obec, ale nemůže jím býti dotčeno a znemožněno uplatňování nabytého soukromého práva žalobcova, a dojde-li k pravoplatnému soudnímu rozsudku pro žalobce příznivému, jest pak pro obec závazným tento rozsudek a tím pozbývá účinnosti zákaz výkonu, vyslovený Státním úřadem politickým. To jest zřejmý důsledek vyložené již zásady, plynoucí z ustanovení § 24 zák. čís. 16/20 Sb. z. a n. Posuzuje-li se věc s uvedených právních hledisek, není třeba se obíratí otázkou, zda by bylo lze na souzený případ použití též ustanovení § 151 čís. 7 plat. zák.

Čís. 15264.

Jde o zmatek podle § 477 čís. 4 c. ř. s., dal-li procesní soud, ač chudá strana žádala o zřízení advokáta k sepsání odvolání, toto sepsati dožádaným soudem do protokolu přesto, že pro to nebylo podmínek podle § 465, odst. 2 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 6. června 1936, R I 485/36.)